

Middag van de sociale huisvesting

De nieuwe dienst voor participatie van perspective.brussels en de aankoopcentrale

Directie Maatschappelijke actie - 101e%
Dienst voor participatie van perspective.brussels
9 november 2023

Sarah Herssens, Coördinatrice van de Cel 101e%, BGHM
Stéphanie Willems, Référent, Dienst voor participatie, perspective.brussels
Emilie Meirlaen, Projectbeheerder 101e%, BGHM

PROGRAMMA

De nieuwe dienst voor participatie van perspective.brussels en de aankoopcentrale

- Inleiding door Sarah Herssens, coördinatrice van de Cel 101e% - BGHM (5')
- Voorstelling van de nieuwe dienst voor participatie van perspective.brussels en de aankoopcentrale, door Stéphanie Willems, référent, Dienst voor participatie - perspective.brussels (35')
- Conclusie door Sarah Herssens & Emilie Meirlaen, projectbeheerder, 101e% - BGHM (10')
- Vragen en antwoorden

INLEIDING

Maatschappelijke actie

Participatie

- Geschiedenis van de participatie in de sector: Oprichting van Sociale actie en 101^e%
- Oprichting van de Directie Maatschappelijke actie
- Doelstellingen opgenomen in beheersovereenkomsten (niveaus 1 & 2)

Oprichting van Sociale actie en 101e%

Initiatieven van het kabinet Hutchinson

- 1999** - Oprichting van 1st **Project voor Sociale Cohesie**: « Grondels » site / Anderlechtse Haard
 - + 14 andere PSC zullen worden gecreëerd door het kabinet van de staatssecretaris
- 2002** - Oprichting van het artistiek **101e%-programma**
 - **Sociaal actieplan** opgenomen in beheersovereenkomsten (OVM's)
- 2003** - Overdracht van het beheer van PSC door het kabinet aan de BGHM
 - Oprichting van 3 nieuwe PSC: « Merlo », « Radijs-Marollen », « Helmet »
 - **1ste gezamenlijke verdrag** voor alle 17 PSC

Directie Maatschappelijke actie

3 Cellen

SOCIALE ACTIE

Ondersteuning :

PSC-beheer

Strategie voor Sociale actie OVM's

Individueel & collectief en
Gemeenschappelijk
maatschappelijk werk

De adviesraden van de huurders

101e%

Artistiek 101e%-programma voor
participatieve
kunstprojecten

Lancering van een nieuw
101e% programma voor
collectieve ruimten

INNOVATION HUB

Ontwikkeling van
innovatieve proefprojecten

Onderzoek en monitoring
van **partnerschappen**

Ondersteuning bij het
bepalen van de sociale
actiestrategie en het
beheren van transversale
projecten

Beheersovereenkomsten

Overheid – BGHM 2021 - 2025 (« niveau 1 »)

Hoofdstuk IV “Maatschappelijk” domein

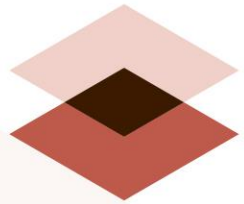
- **Doelstelling 6** : Een strategie voor transversale sociale actie ontwikkelen
- **Doelstelling 7** : Ervoor zorgen dat sociale interactiviteit gegarandeerd wordt, evenals een functionele mix die de levenskwaliteit in de wijken verbetert
- **Doelstelling 8** : Innovatie en ontsluiting van het sociale woonbeleid stimuleren

BGHM – OVM's 2022-2026 (« niveau 2 »)

Sociale actie is opgenomen in de strategische doelstellingen 5 – 6 - 7 – 8

- **Doelstelling 5** : Een strategie voor transversale en geïntegreerde sociale actie toepassen
- **Doelstelling 6** : Ervoor zorgen dat sociale interactiviteit gegarandeerd wordt, evenals een functionele mix 7 die de levenskwaliteit in de wijken verbetert
- **Doelstelling 7** : Innovatie en ontsluiting van het sociale woonbeleid stimuleren
- **Doelstelling 8** : De kwaliteit van de dienstverlening aan de huurders verbeteren

perspective
.brussels

Service de la Participation en Région bruxelloise

Missions et objectifs

Centrale de marchés « Participation »

Oprichting van de dienst Participatie

"In haar meerderheidsakkoord heeft de Brusselse regering ervoor gekozen de participatie van de burgers centraal te stellen in haar optreden en haar beleid. Voor het eerst heeft zij een minister voor Participatieve Democratie aangesteld, met name Alain Maron, die nu zal worden bijgestaan door de nieuwe dienst Participatie."

- Mars 2022 : création du Service au sein du Département Connaissance territoriale
- Novembre 2022: Note de vision du Service (<https://perspective.brussels/fr/qui-sommes-nous/connaissance-territoriale/le-service-de-la-participation>)

Opdrachten van de dienst

- Vector voor het optimaliseren van de kwaliteit van de processen
- Invoering van een echte participatiecultuur in het Brussels Gewest
- Ondersteuning en begeleiding van projecten

Publics cibles

- Administrations régionales
- Administrations locales
- Collectifs citoyens

Doelstellingen van de dienst

1. Het ontwikkelen van een kader dat de participatiedemocratie versterkt door:
 - Creatie van een internetplatform met:

Een toolkit ter ondersteuning van projectbeheerders in alle fasen van hun participatieprocessen

Een lijst van lopende participatie-initiatieven in het Brussels Gewest

Een lijst van deskundige facilitatoren

Doelstellingen van de dienst

2. Bevorderen van het ontstaan van burgerinitiatieven:

- Lancering van een Opdrachtcentrale
- Monitoring en analyse van de noden en innovaties van de sector
- Oprichting van een netwerk met participatieactoren
- Begeleiding van jaarlijks geselecteerde projecten

De Dienst Participatie van perspective.brussels organiseert een telling van alle participatieve processen die in Brussel aan de gang zijn.

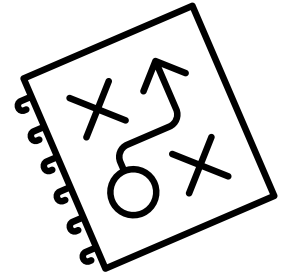
Het doel is meervoudig:

- een overzicht geven van de participatieve dynamiek binnen ons gewest,
- synergieën tussen projectleiders bevorderen en hun acties optimaliseren,
- de historiek delen van initiatieven op een grondgebied en ten slotte de personen informeren die aan deze initiatieven willen deelnemen of er inspiratie uit willen putten.

De Dienst Participatie van perspective.brussels organiseert een telling van alle participatieve processen die in Brussel aan de gang zijn.

- Na overleg met verschillende openbare actoren in het Brussels Gewest heeft de Dienst Participatie een formulier opgesteld om alle relevante informatie te verzamelen.
- Het formulier is bedoeld voor wie burgerparticipatie-initiatieven opzet, met name binnen de instellingen van openbaar nut en de lokale en gewestelijke besturen.
- Het formulier kan nu worden ingevuld:
 - FR versie: <https://forms.office.com/e/nzzQTRfw7v>
 - NL versie: <https://forms.office.com/e/AyFMBhRbH8>
- De verzamelde informatie wordt in de komende maand gebundeld in een verslag en een cartografische inventaris van burgerparticipatie-initiatieven in het Brussels Gewest.

Création d'une boîte à outils

- La boîte à outils (BAO) a une visée à la fois **pédagogique** et **interactive** afin d'aider les porteurs de projets à améliorer la qualité de leurs processus.
- La BAO insiste sur **(1) le cadrage stratégique** pour une participation en connaissance de cause, avec transparence des objectifs assignés, explicitation des marges de manœuvre et engagements réciproques **(2) le support méthodologique**, avec un accompagnement à toutes les étapes : recrutement, animation, suivi... qui s'appuie sur les connaissances scientifiques et empiriques et **(3) les enjeux prioritaires** pour l'amélioration des processus : expertise, impact, inclusion et devoir de suite,

Centrale de marchés « participation »

- **Quoi?**

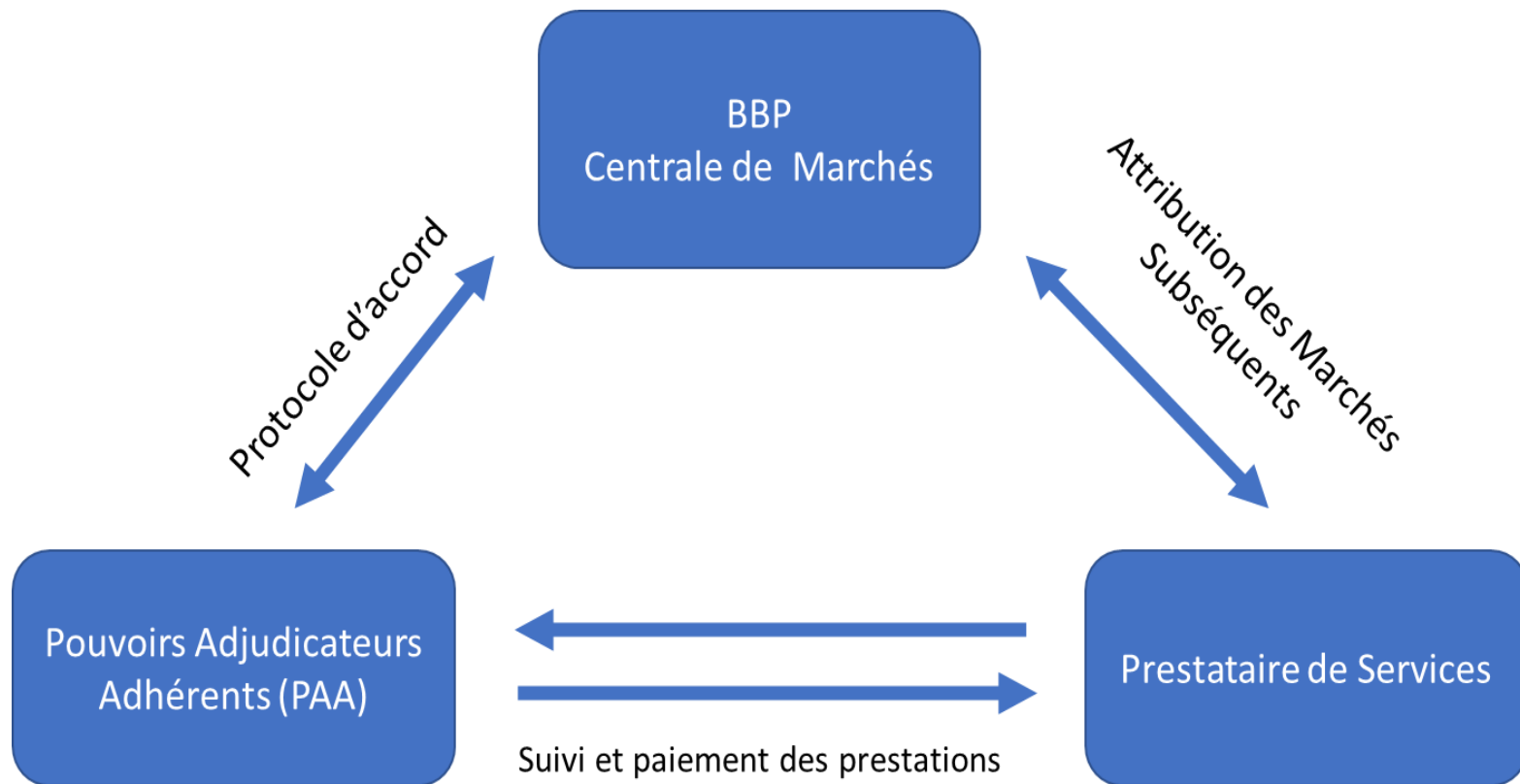
Centrale de marchés intégrant une série de **prestataires dispensant les services les plus couramment sollicités lors de processus participatifs**

Durée : 4 ans - montant global : 4 millions

- **Pour qui?**

perspective.brussels et les adjudicataires adhérents à la centrale: administrations régionales, administrations locales, collectifs citoyens, cpas, parlements, autres pouvoirs publics ou institutions chargés d'une tâche spécifique d'intérêt régional ou communal,...

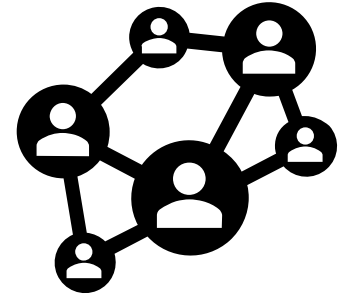

Raamovereenkomst voor diensten in verband met het participatieproces

- Hoe?

6 perceels et 6 opdrachtnemer geselecteerd /perceel

- Perceel 1: Globale opdracht om participatieprocessen te ontwerpen, uit te voeren, te ondersteunen en te evalueren
- Perceel 2: Participatieprocessen ontwerpen
- Perceel 3: Participatieprocessen uitvoeren en vergaderingen leiden
- Perceel 4: Communicatie, inhoudcreatie, publiciteit
- Perceel 5: Doelgroepen mobiliseren en deelnemers werven
- Perceel 6: Participatieprocessen evalueren en de follow-up ondersteunen

Centrale de marchés « participation »

✓ **Lot 1 : Mission globale de conception, de mise en œuvre, d'accompagnement et d'évaluation de processus participatifs**

→ Lot global rassemblant une diversité de compétences nécessaires pour la mise en place d'un processus de A à Z.

- Conception en amont (design)
- Accompagnement dans le portage politique
- Déploiement du processus (logistique, animation, mobilisation, communication,....)
- Évaluation du processus (impact, devoir de suite, ...)

✓ **Lot 2 : Design de processus participatifs**

→ Conception de la méthodologie du processus et de ses étapes, en fonction de la spécificité du projet, des moyens budgétaires, de la temporalité et de l'ambition

→ Identification des dispositifs et des méthodes d'animation nécessaires (échelle, cadre et contrat de participation, innovation dans les méthodes de participation et de délibérations, ...)

Remise en concurrence systématique entre chaque prestataire pour les lots 1 et 2

Centrale de marchés « participation »

✓ Lot 3 : Déploiement de processus participatifs et animation de réunions

- Mise en œuvre du processus participatif tel que imaginé – opérationnalisation et exécution des différents aspects nécessaires au bon déroulement du projet.
- Animation et facilitation, organisation pratique et logistique, secrétariat, communication et vulgarisation des contenus,...

✓ Lot 4 : Communication, création de contenu, publicité

- Actions de communication relative à l'ensemble d'un processus
- Stratégie et plan de communication
- Diversité dans la création de livrables et d'actions de communication (visuels, vidéos, ...)

Cascade <30K – remise en concurrence >30k

Centrale de marchés « participation »

✓ **Lot 5 : Mobilisation des publics et recrutement des participants**

- Stratégie de mobilisation et de recrutement en fonction des publics cibles :
 - Mobilisation générale, recrutement ciblé, tirage au sort, recrutement sur site, porte à porte,...
 - Maintien de la mobilisation sur le long terme
 - Inclusion des publics

✓ **Lot 6 : Evaluation de processus participatifs et appui au devoir de suite**

- Evaluation de la pertinence et de l'efficacité d'un processus
- Critères définis en amont, monitoring en continu et adaptation si nécessaire
- Impact et devoir de suite (prise en compte des résultats à longs termes)

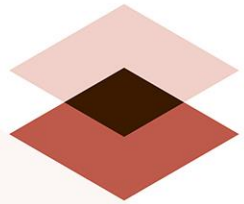
Cascade <30K – remise en concurrence >30k

Raamovereenkomst voor diensten in verband met het participatieproces

- **Waarom meedoen?**
 - ✓ tijdsbesparing
 - ✓ garantie van een kwaliteitsniveau bij de keuze van de dienstverleners
 - ✓ ondersteuning van de dienst in de follow-up van de dossiers

Niet-exclusief lidmaatschap

perspective
.brussels

Merci pour votre attention !
Des questions?

Contact: Stéphanie Willems
Référente Service de la Participation en Région bruxelloise
swillems@perspective.brussels

www.perspective.brussels

Bureau bruxellois de la planification / Brussels Planningsbureau

CONCLUSIE

Aankoopcentrale BGHM

Verbreden van het 101e%-programma

Projectoproep 101e% collectieve ruimten

- Omzendbrief 883 - Projectoproep 101e% collectieve ruimten
- Projectoproep 101e% collectieve ruimten
- Kandidaturen
 - Voorlopige planning
 - Selectiecriteria

Aankoopcentrale BGHM

Lot 9 : Burgerparticipatie

« De prestaties voor dit perceel kunnen betrekking hebben op de invoering en/of verbetering van de volgende voorzieningen, hetzij afzonderlijk, hetzij in combinatie:

- *Opzetten van burgerparticipatieprocessen waarin alle stappen, zoals met name de inrichting van participatieve workshops en de communicatie over de projecten, worden opgenomen. Er kan burgerparticipatie worden gevraagd in het kader van bouw- of renovatieprojecten, renovatieprojecten in een bewoonde omgeving of in het bijzonder in het kader van de verbetering van de sociale cohesie.»*

Verbreden van het 101e%-programma

Samenvatting van doelstelling 7 (Art. 32) van de Beheersovereenkomst niveau 1 (2021-2025) en doelstelling 6 (Art. 40) van de Beheersovereenkomst niveau 2 (2022-2026) : **Ervoor zorgen dat sociale interactiviteit gegarandeerd wordt, evenals een functionele mix die de levenskwaliteit in de wijken verbetert**

- De **kwaliteit** van de bestaande of toekomstige **collectieve ruimten** vanaf de programmering versterken **door de bewoners erbij te betrekken**, met name door het artistieke 101e%-programma voort te zetten en de initiatieven ervan voor de ontwikkelingen/of renovatie van collectieve ruimten uit te breiden, met bijzondere aandacht voor personen met een handicap
- Een strategie uitrollen om nog meer gebruik te maken van gedeelde ruimten / **deze te optimaliseren**
- **Nieuwe participatievormen voor sociale huurders ontwikkelen** om de betrokkenheid en mobilisatie van burgers aan te moedigen/Een strategie uitrollen om **het gebruik van groene ruimten aan te moedigen en echte biodiversiteit en stadslandbouw te ontwikkelen binnen het niet-bebouwde patrimonium van de OVM's**
- **Functionele diversiteitontwikkelen** (voorzieningen, ...) **aangepast aan de werkelijke behoeften van de bewoners.**

Omzendbrief 883 - Projectoproep 101e% collectieve ruimten

Ontvankelijkheid

Twee doelstellingen :

1. Inzetten op de **participatie van de bewoners-huurders** (of zelfs van het publiek), bijvoorbeeld
2. Betrekking hebben op **collectieve ruimten binnen** (bijv.: activeren van de benedenverdieping) **of buiten**, die toegankelijk zijn voor een gemeenschap van sociale huurders (of zelfs een breder publiek) en die ten minste een van de volgende thema's omvatten:
 - een **inclusieve** ruimte die diversiteit en sociale interactiviteit bevordert;
 - een ruimte die een functionele **mix** bevordert en wordt opengesteld;
 - een gemeenschapsruimte die de **empowerment** ondersteunt;
 - een ontmoetingsplaats die de **cohesie** en **kwaliteit** van leven in de buurt bevordert;
 - een **recreatie-** of **sportruimte**;
 - ruimte voor **zachte mobiliteit**

Projectfasen

1. « **Programmering** » : projecten in wording, waarvan het programma nog moet worden bepaald samen met de huurders-bewoners
2. « **Projecten** » : projecten waarvoor het programma al is bepaald.

Selectiecriteria

Projectaanvragen worden geanalyseerd op basis van :

- Sociaal (inclusiviteit, cohesie, diversiteit, empowerment, een antwoord op de overbezetting van de woningen, ...)
- Stedelijke
- Duurzaamheid
- Haalbaarheid
- Timing

Voorlopig planning

Ontvangen kandidaturen

Statistieken

14 OVM's hebben een kandidatuur ingediend :

- **33** kandidaturen werden ontvangen :
 - 12 collectieve buitenruimten
 - 16 collectieve binnenruimten
 - 5 *gemengde* collectieve ruimten (*buiten + binnen*)
 - 10 « programmering »
 - 23 « projecten »
- Het totale budget voor aanvragen in dit stadium is **+/- 4,67 miljoen** :
 - **1,21 miljoen** voor collectieve buitenruimten
 - **3,47 miljoen** voor collectieve binnenruimten

Contact

- **Website :**

<https://101e.brussels>

- **Mail :**

101e@slrb.brussels

Vragen ?

